

דלכאורה מה הידור הי' יכול להיות שהוא יבדוק קודם הזמן
ממה שהם יבדקו בזמן שצריך אדה"ז להודיענו שא"צ (וגם
לכאורה משמע מלשון "אין צריך" באם רוצה יכול לבדוק
בעצמו קודם הזמן). הא אין זה שעת החיוב ואינו יכול לברך
אז אבל אם ב"ב הגדולים יבדקו יהי' זה בזמן החיוב ויהיו
מברכים על בדיקה, ובפרט לפמ"ש אדה"ז לעיל סת"ב ס"ח
"חובת הבדיקה היא על בעה"ב אבל ב"ב האוכלים משלו אין
חיוב הבדיקה חל עליהם כלל (אא"כ אין האיש בביתו כמ"ש
בסת"ו) " מזה מוכח דאם אין הבעה"ב אינו בביתו בשעת זמן
הבדיקה חל עליהם הבדיקה. אלא י"ל הביאור עפמ"ש שם בסי'
סת"ב ס"ח ומ"מ נכון הדבר שיבדוק הוא בעצמו . . ואם אינו
יכול לטרוח בעצמו לבדוק בכל החדרים ובכל "המקומות יבדוק
הוא חדר א' או זווית א' וכו'" עפי"ז י"ל דהחידוש כאן
בסת"ו הוא "שא"צ לבדוק כלום" שאפילו "חדר א' וזווית א'
ג"כ א"צ לבדוק בעצמו עכשיו מצד הטעם דמצוה בו יותר
מבשלוחו, משום דעכשיו אין עיקר חיוב הבדיקה. א"כ מהנ"ל
מובן דכאן בסת"ו אינו משמיענו דאין עליו חיוב הבדיקה
אלא רוצה להשמיענו דא"צ לבדוק כלום, והטעם ע"ז הוא משום
דכיון דבשעת חיוב הבדיקה אינו בביתו ממילא חל החיוב אז
על בני ביתו כמש"כ בסי' תל"ב דבני ביתו אין חיוב הבדיקה
חל עליהם אא"כ אין האיש בביתו דאז י"ל דהחיוב חל עליהם
למפרע ומשו"ז א"צ אפילו חדר א' או זווית א'.

* * *

יד. י"ל הטעם שלא הביא אדה"ז בסת"ל הטעם על השם "שבת
גדול" שהוא משום שמאחרים לשמוע הדרשות עד אחר חצות סמוך
למנחה עד שדורשין שם הלכות וכו' ומפני משך זה נראה
בעיני העם שהיום גדול וארוך יותר מיום אחר (ובפרט שטעם
זה נוגע לנו עכשיו יותר מהטעם דנס גדול דלמכה מצרים
בבכוריהם), וי"ל שהוא מפני שכתב אדה"ז בסת"כ ט"ב
"שהחכם דורש הל' פסח בשבת שלפניו אם אינו ערב פסח", מזה
מוכח דאם השבת שלפני הפסח הי' ערב פסח דורשין שני שבתים
קודם הפסח. אבל אפילו בקביעות כזו אין שני שבתים קודם
הפסח נקרא שבת הגדול רק שבת אחד קודם הפסח, משום זה לא
הביא הטעם דאריכות הדרשה דהא בכמה שנים דורשים שני
שבתות קודם הפסח ואע"פ כן אינו נקרא שבת הגדול.

* * *

טו. בסקכ"ג ס"ה כתב אדה"ז דיש אומרים שהש"ץ אין צריך
יהיו לרצון בסוף חזרת התפלה משום שסומך על תתקבל שבסוף
הקדיש, וי"א שצריך לאמר יהיו לרצון, ולפי"ז בתשעה באב
בשחרית שמדלגין תתקבל לכו"ע צריך לאמר יהיו לרצון.

הרב מנחם גדלי' שוחאט
ברוקלין, נ.י.